

Przygody Meli- rozdział II

Tekst oraz ćwiczenia funkcji niezbędnych do czytania i pisania

Tekst i ćwiczenia funkcji percepcyjnych są przeznaczone dla dzieci z klasy pierwszej (drugi semestr) i drugiej (pierwszy semestr), u których występuje ryzyko dysleksji (lub mają stwierdzoną dysleksję, choć w tym wieku rzadko poradnie wydają opinię o dysleksji). Jeśli starsze dziecko ma duże trudności w czytaniu, również może skorzystać z tych ćwiczeń.

W ćwiczeniach wykorzystałam metody opracowane przez różnych badaczy dysleksji. Uważam, że łączenie metod sprzyja skuteczności, gdyż każda metoda najczęściej odwołuje się do jakiejś jednej przyczyny zaburzeń. A ponieważ teorii na temat przyczyn zjawiska dysleksji jest wiele, stąd jest wiele sposobów na zaradzenie tym problemom.

Przygotowany tekst zawiera wyrazy najczęściej używane w języku polskim (według słownika frekwencyjnego). Te wyrazy przewijają się też w ćwiczeniach, dzięki czemu dziecko będzie mogło je dobrze utrwalić.

Podstawowa metoda zastosowana przeze mnie w ćwiczeniach w czytaniu i pisaniu to metoda sylabowa. Uważana jest ona za najskuteczniejszą w terapii dysleksji. Jednak w miarę możliwości dziecka należy wprowadzać całościowe czytanie wyrazów, gdyż jest ono podstawą do czytania płynnego i poprawnego pisania. Aby powstał w mózgu wzrokowy obraz wyrazu, dziecko musi mieć kilkakrotnie styczność z danym wyrazem. Dlatego w ćwiczeniach które przygotowałam, niektóre wyrazy często się powtarzają.

Ćwiczenia zawierają:

1. ćwiczenia funkcji wzrokowych i słuchowych
2. ćwiczenia w czytaniu i rozumieniu tekstu
3. ćwiczenia w pisaniu.

Materiały zawarte w tym opracowaniu przeznaczone są na jeden tydzień pracy z dzieckiem (dokładnie na 6 dni, z wyjątkiem niedzieli).

Wielkość czcionki tekstu i jej kształt dobrałam w taki sposób, aby maksymalnie ułatwić dziecku czytanie.

Gdybyś miała możliwość wydrukować poniższy tekst na papierze w kolorze lekko żółtym lub kremowym, mogłoby to ułatwić dziecku czytanie. Zbadano, że takie tło jest najbardziej przyjazne do czytania. Ale może być też papier biały.

Najważniejsza w pracy z dzieckiem z dysleksją jest systematyczność i różnorodność ćwiczeń. To sprzyja efektywności ćwiczeń i zwiększeniu motywacji dziecka do pracy.

Poniżej podaję kilka wskazówek, jak pracować z dzieckiem:

1. Codziennie przed odrabianiem lekcji zapisz wspólnie z dzieckiem, jakie lekcje i w jakiej kolejności będzie odrabiał. Niech w tym planie znajdzie się miejsce na dodatkowe ćwiczenia, czyli właśnie te przedstawione poniżej. Pomiędzy jedną porcją nauki, a kolejną musi być krótka 10-15 minutowa przerwa (tylko niech Twoja pociecha nie siada wówczas do komputera).
2. Ustal ze swoim dzieckiem, że dopiero po zrobieniu wszystkich obowiązków związanych z nauką będzie mogło zająć się czymś, co bardzo lubi robić, np. pograć na komputerze.
3. Najlepiej, by było gdyby obrabianie lekcji odbywało się zawsze o tej samej porze. Taki system pracy - wbrew pozorom - oszczędza czas. Na początku systematyczność i trzymanie się pewnych zasad może być trudne, ale na pewno się opłaci.

Przedstawiony poniżej zestaw ćwiczeń to próbka większej całości, którą właśnie przygotowuję. Ciekawa jestem Twoich opinii, co do ich atrakcyjności dla dziecka. Przyjmę chętnie wszelkie uwagi, również krytyczne. Podaję adres, na który można pisać do mnie:

jolanta.posluszna@gmail.com

Przygoda na obozie

Mela chce pojechać na obóz z klasą. Bardzo się boi, ale koleżanki mówią, że na obozie jest super. Ma duży plecak i nowe wygodne buty.

Obóz położony jest w lesie nad morzem. W nocy słysząc szum fal i syreny statków.

Dzieci chciały spotkać się z królem Bałtyku Neptunem. Napisały do niego list i zamknęły go w butelce. Potem wrzuciły do morza.

Zrobiły wielkie oczy, kiedy następnej nocy przed namiotem pojawił się wysłannik Neptuna i zaproponował im zwiedzanie Bałtyku. Dzieci miały wielką ochotę, aby przyjąć zaproszenie Neptuna. Jednak trochę się bały. Postanowiły jednak pójść na plażę.

Z wody wyłonił się rozświetlony jak tęcza okręt Neptuna. Sam król zaprowadził je do środka. Wszyscy zajęli miejsca przy oknach zwanych bulajami. Są to małe, okrągłe okienka

umieszczone w burcie okrętu. Po chwili okręt pogrążył się w głębinach.

Neptun powitał dzieci i opowiedział im o Bałtyku. Dzieci widziały piękne ryby i rośliny.

Nagle poczuły silne uderzenie. Olbrzymi wieloryb podpłynął do nich myśląc, że okręt to wielka ryba. Szukał okazji do zabawy. Wieloryb żywi się roślinami. Dzieci zobaczyły z bliska wielkiego ssaka.

Neptun w obawie o ich zdrowie, wynurzył okręt i podpłynął do plaży. Dzieci pierwszy raz w swoim życiu przeżyły taką sytuację. Na koniec Neptun podarował każdemu piękną muszlę i bursztyn.

Kiedy Mela rano się obudziła, była pewna, że to wszystko jej się śniło. Dopiero, kiedy spojrzała na muszlę i bursztyn, uwierzyła w tę przygodę.

Dzień pierwszy

1. Przeczytaj dziecku całe opowiadanie, ono w tym czasie śledzi wzrokiem czytany przez Ciebie tekst i wskazuje, np. ołówkiem, każdy wyraz. Tempo Twojego czytania musi być dostosowane do możliwości wskazywania przez dziecko czytanych wyrazów.

2. Poleć dziecku, aby wpisało wyrazy, w których występuje litera „a” i „o” w odpowiednie rubryki.

Wyrazy do wpisania: aby, ale, bardzo, była, ich, jednak, jest, które, ma, powiedział, przy, sam, wszystko, chciały, chwila, duży, dziecko, koniec, mały, miejsce, mówić, pewna, raz, pierwszy, środek, sytuacja, widziały, wielki, woda, życie, przeżyć, zrobiły

Litera „a” w wyrazie	Litera „o” w wyrazie
aby	bardzo
bardzo	

3. Samodzielne czytanie tekstu przez dziecko.

W zależności od możliwości dziecka, może ono czytać tekst sylabami lub całościowo. Jeśli czyta literując (czyli po jednej literze), bezwzględnie powinno czytać sylabami.

3a. Me-la chce po-je-chać na o-bóz z kla-są. Bar-dzo się bo-i, a-le ko-le-żan-ki mó-wią, że na o-bo-zie jest su-per. Ma du-ży ple-cak i no-we wy-god-ne bu-ty.

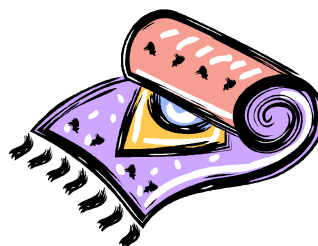
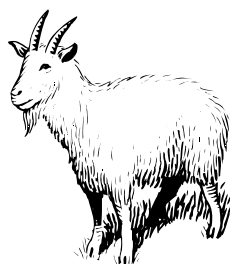
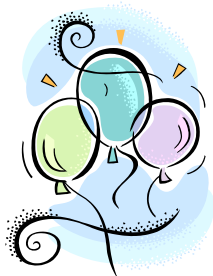
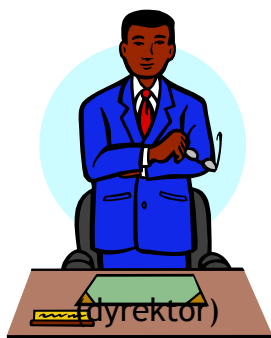
O-bóz po-ło-żo-ny jest w le-sie nad mo-rzem. W no-cy sły-chać szum fal i sy-re-ny stat-ków.

3b. Mela chce pojechać na obóz z klasą. Bardzo się boi, ale koleżanki mówią, że na obozie jest super. Ma duży plecak i nowe wygodne buty.

Obóz położony jest w lesie nad morzem. W nocy słyszeć szum fal i syreny statków.

4. Zadaniem dziecka jest wyciąć obrazki i sylaby. Następnie spośród obrazków niech wybierze te, które zaczynają się taką samą sylabą i ułoży je pod nazwą sylaby.

ko	ba	ja	dy
----	----	----	----

5. Przepisywanie - niech dziecko przepisze co najmniej 2-3 zdania z przeczytanego wcześniej tekstu. Jeśli ma wystarczająco dużo cierpliwości, może przepisać cały fragment opowiadania.

Dzień drugi

1. Przeczytaj dziecku polecenie: „W zbiorze wyrazów podkreśl wyrazy 4-literowe (nie 4-głoskowe). Pamiętaj, że są głoski składające się z dwóch lub trzech liter, np. rz, dz, sz, ch, dzi.”

aby, ale, bardzo, była, ich, jednak, jest, które, ma, powiedział, przy, sam, wszystko, chcieli, chwila, duży, dziecko, koniec, mały, miejsce, mówić, pewna, raz,

pierwszy, środek, sytuacja, widziały, wielki, woda, życie, przeżyć, zrobiły

2. Powtórka z poprzedniego dnia.

Polecenie dla dziecka: „Wykreśl wyraz znajdujący się obok ukośnej kreski, który nie pasuje do zdania.”

Mela chce/~~chcą~~ pojechać na obóz z klasą. Bardzo się koi/~~boi~~, ale koleżanki mówią, że na obozie jest/~~je~~ super. Ma duży plecak/~~palec~~ i nowe wygodne buty.

Obóz położony/~~obłożony~~ jest w lesie nad morzem. W nocy/~~nosy~~ słyszeć szum fal i syreny/~~sarny~~ statków.

3. Samodzielne czytanie tekstu przez dziecko.

W zależności od możliwości dziecka może ono czytać tekst sylabami lub całościowo. Jeśli czyta literując (czyli po jednej literze), bezwzględnie powinno czytać sylabami.

3a. Dzie-ci chci-a-ły spot-kać się z kró-lem Bał-ty-ku Nep-tu-nem. Na-pi-sa-ły do nie-go list i zam-knę-ły go w bu-tel-ce. Po-tem wrzu-ci-ły do mo-rza.

Zro-bi-ły wiel-kie o-czy, kie-dy nas-tęp-nej no-cy przed na-mio-tem po-ja-wił się wys-łan-nik Nep-tu-na i za-pro-po-no-wał im zwie-dza-nie Bał-ty-ku. Dzie-ci mia-ły wiel-ką o-cho-tę, a-by przy-jąć za-pro-sze-nie Nep-tu-na. Jed-nak tro-chę się ba-ły. Pos-ta-no-wi-ły jed-nak pójść na pla-żę.

3b. Dzieci chciały spotkać się z królem Bałtyku Neptunem. Napisały do niego list i zamknęły go w butelce. Potem wrzuciły do morza.

Zrobiły wielkie oczy, kiedy następnej nocy przed namiotem pojawił się wystannik Neptuna i zaproponował im zwiedzanie Bałtyku. Dzieci miały wielką ochotę, aby przyjąć zaproszenie Neptuna. Jednak trochę się bały. Postanowiły jednak pójść na plażę.

4. Zadaniem dziecka jest dokończyć wyraz brakującą głoską. Czytasz wyraz bez ostatniej głoski, a dziecko dopowiada, jakiej głoski brakuje.

Tome(k), Micha(ł), Igo(r), Maciu(ś), Ewelina(a), nożyc(e), rowe(r), księży(c), obraze(k), walizk(a).

5. Wytnij wyrazy z tabeli. Następnie pokazuj dziecku po jednym przez krótką chwilę. Potem schowaj wyraz. Dziecko odczytuje wyraz głośno (z pamięci, nie z kartki) i zapisuje go w zeszycie.

aby	bardzo	które
jednak	jest	ale
ma	przy	była

Dzień trzeci

1. Dziecko dzieli wyrazy na głoski (nie na litery). Następnie umieszcza wyrazy zapisane poniżej w odpowiednim pasku. Na przykład wyraz *chciały* należy umieścić w pasku z 5 kratkami, gdyż składa się on z 5 głosek (głoski miękkie zmiękczone przez „i” traktujemy jako jedną głoskę).

7						
6						
5	ch	ci	a	ł	y	
4						
3						
2						

była, miejsce, środek, przy, nie

2. Powtórka z poprzedniego dnia.

Polecenie dla dziecka: „Wykreśl wyraz znajdujący się obok ukośnej kreski, który nie pasuje do zdania.”

Dzieci chciały/chciał spotkać się z królem Bałtyku/Patyku Neptunem. Napisały do niego list/lisy i zamknęły go/do w butelce. Potem wrzuciły do może/morza.

Zrobiły wielkie/wielki oczy, kiedy następnej nocy przed/pod namiotem pojawił się wystannik/wystawa Neptuna i zaproponował im/ich zwiedzanie Bałtyku. Dzieci miały wielką/małą ochotę, aby przyjąć zaproszenie Neptuna. Jednak krach/trochę się bały. Postanowiły jeden/jednak pójść na plażę.

3. Samodzielne czytanie tekstu przez dziecko.

W zależności od możliwości dziecka może ono czytać tekst sylabami lub całościowo. Jeśli czyta literując (czyli po jednej literze), bezwzględnie powinno czytać sylabami.

3a. Z wo-dy wy-ło-nił się roz-świe-tło-ny jak tę-cza o-kręt Nep-tu-na. Sam król za-pro-wa-dził je do środka. Wszy-scy za-ję-li miej-sca przy ok-nach zwa-nych bu-la-ja-mi. Są to ma-łe, o-krąg-łe o-kie-nka u-mie-szczo-ne w bur-cie o-krę-tu. Po chwi-li o-kręt po-grą-żył się w głę-bi-nach.

3b. Z wody wyłonił się rozświetlony jak tęcza okręt Neptuna. Sam król zaprowadził je do środka. Wszyscy zajęli miejsca przy oknach zwanych bulajami. Są to małe, okrągłe okienka umieszczone w burcie okrętu. Po chwili okręt pograżył się w głębinach.

4. Rozsypanka sylabowa

Wytnij poszczególne sylaby. Zadaniem dziecka jest ułożenie wyrazów 2-sylabowych. Zawsze pierwsza sylaba jest w kolorze zielonym.

	a	bar	dzo	by	ła	nak	ko	chwi
jed	któ	a	ły	du	ma	ko	wić	wszyst
re	ko	chcia	ła	ży	niec	ły	mó	dziec

5. Polecenie do dziecka: „ Podkreśl w tekście zapisanym w punkcie 3b wyrazy z literą „ę” i przepisz je do zeszytu.”

Dzień czwarty

1. Przeczytaj dziecku kolejno zapisane poniżej polecenia. Wcześniej wydrukuj postać Meli.

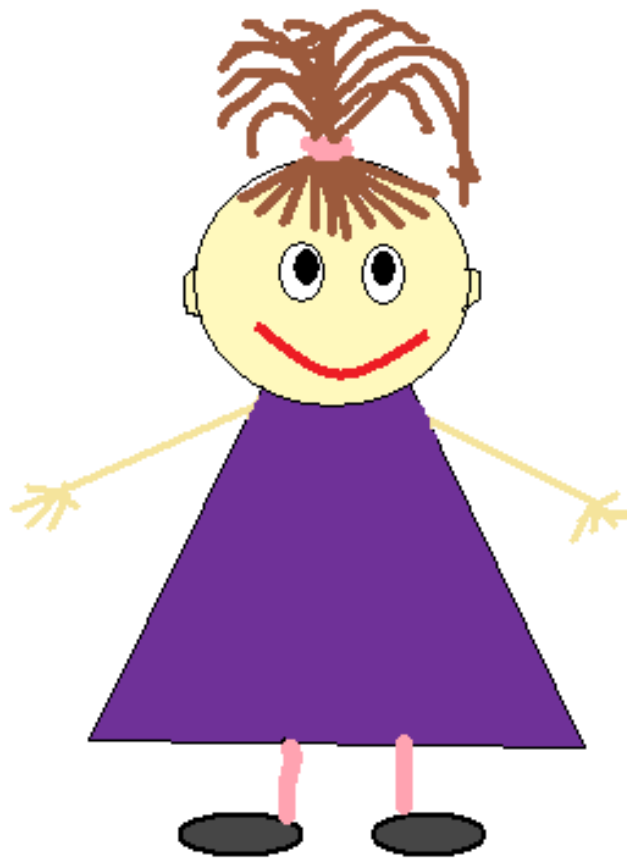
1) Narysuj kółko nad dziewczynką.

2) Zapisz swoje imię obok Meli po prawej stronie na środku.

3) Postaw krzyżyk w lewym dolnym rogu kartki.

4) Narysuj trójkąt pod lewym butem Meli. (Zwróć dziecku uwagę na to, że jeśli postać stoi przed nami przodem, to jej prawa ręka odpowiada naszej lewej.)

5) Dorysuj kwiatek do lewej ręki Meli.

2. Powtórka z poprzedniego dnia.

Polecenie dla dziecka: „Wykreśl wyraz znajdujący się obok ukośnej kreski, który nie pasuje do zdania.”

Z wody/wady wyłonił się rozświetlony jak tęcza okręt Neptuna. Sam król zaprowadził je/ją do środka. Wszyscy zajęli miejsca/mniej przy oknach zwanych bulajami. Są to małe, okrągłe okienka/panienka umieszczone w burcie okrętu. Po chwili zakręt/okręt pogrążył się w głębinach.

3. Samodzielne czytanie tekstu przez dziecko.

W zależności od możliwości dziecka może ono czytać tekst sylabami lub całościowo. Jeśli czyta literując (czyli po jednej literze), bezwzględnie powinno czytać sylabami.

3a. Nep-tun po-wi-tał dzie-ci i o-po-wie-dział im o Bał-ty-ku. Dzie-ci wi-dzia-ły pięk-ne ry-by i roś-li-ny.

Nag-le po-czu-ły sil-ne u-de-rze-nie. Ol-brzy-mi wie-lo-ryb pod-pły-nął do nich myśląc, że ok-ręt to wiel-ka ry-ba. Szu-kał o-ka-zji do za-ba-wy. Wie-lo-ryb ży-wi się roś-li-na-mi. Dzie-ci zo-ba-czy-ły z blis-ka wiel-kie-go ssa-ka.

3b. Neptun powitał dzieci i opowiedział im o Bałtyku. Dzieci widziały piękne ryby i rośliny.

Nagle poczuły silne uderzenie. Olbrzymi wieloryb podpłynął do nich myśląc, że okręt to wielka ryba. Szukał okazji do zabawy. Wieloryb żywi się roślinami. Dzieci zobaczyły z bliska wielkiego ssaka.

4. Jaką głoską różnią się dwa wyrazy?

Czytasz dziecku po dwa wyrazy. Jego zadaniem jest porównać słuchowo te wyrazy i powiedzieć, jakimi głoskami się one różnią.

piec-pies, noc-nos, kosa-kasa, tata-data, dusza-dysza, bok-
rok, ton-toń, kat-kąt, sad-sąd, kok-kot, gaz-gaś, wypić-
wybił, badać-padać.

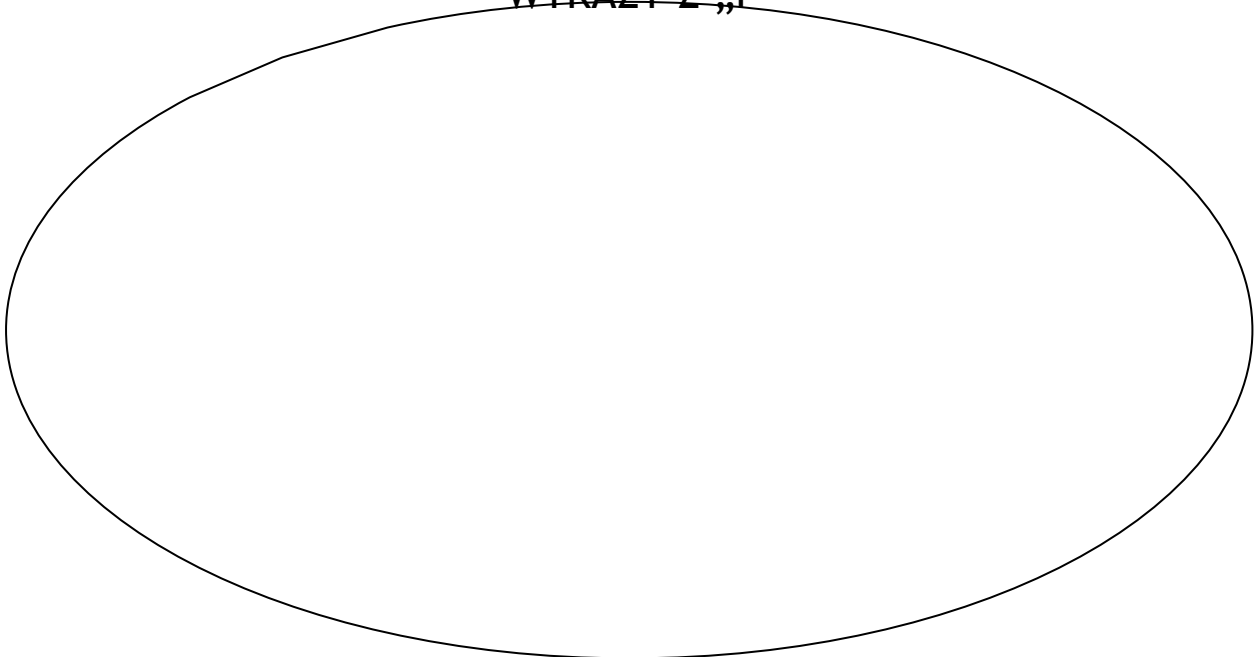
Jeśli dziecko nie potrafi słuchowo znaleźć głosek różniących dwa wyrazy, można mu pokazać te wyrazy i niech zaznaczy kredką właściwe litery.

Dzień piąty

1. Zadaniem dziecka jest wpisanie do zbioru wyrazów z literą „p” spośród następujących:

aby, ale, bardzo, była, ich, jednak, jest, które, ma, powiedział,
przy, sam, wszystko, chciały, chwila, duży, dziecko, koniec,
mały, miejsce, mówić, pewna, raz, pierwszy, środek, sytuacja,
widziały, wielki, woda, życie, przeżyć, zrobiły

WYRAZY Z „P”

2. Powtórka z poprzedniego dnia.

Polecenie dla dziecka: „Wykreśl wyraz znajdujący się obok ukośnej kreski, który nie pasuje do zdania.”

Neptun powitał/powiał dzieci i opowiedział im o Bałtyku.
Dzieci widziały pęki/piękne ryby i rośliny.

Nagle/mgle poczują silne uderzenie. Olbrzymi wieloryb podpłynął/odpłynął do nich myśląc, że okręt to wielka ryba/ryby. Szukał okazji/obrazy do zabawy. Wieloryb żywe/żywi się roślinami. Dzieci zobaczyły z blizna/bliska wielkiego ssaka.

3. Samodzielne czytanie tekstu przez dziecko.

W zależności od możliwości dziecka może ono czytać tekst sylabami lub całościowo. Jeśli czyta literując (czyli po jednej literze), bezwzględnie powinno czytać sylabami.

3a. Nep-tun w o-ba-wie o ich zdro-wie, wy-nu-rzył okręt i pod-pły-nał do pla-ży. Dzie-ci pier-wszy raz w swo-im ży-ciu prze-ży-ły ta-ką sy-tu-a-cję. Na ko-niec Nep-tun po-da-ro-wał każ-de-mu pię-kną musz-lę i bur-sztyn.

Kie-dy Me-la ra-no się o-bu-dzi-ła, by-ła pew-na, że to wszy-stko jej się śni-ło. Do-pie-ro, kie-dy spoj-rza-ła na musz-lę i bur-sztyn, u-wie-rzy-ła w tę przy-go-dę.

3b. Neptun w obawie o ich zdrowie, wynurzył okręt i podpłynął do plaży. Dzieci pierwszy raz w swoim życiu przeżyły taką sytuację. Na koniec Neptun podarował każdemu piękną muszlę i bursztyn.

Kiedy Mela rano się obudziła, było pewna, że to wszystko jej się śniło. Dopiero, kiedy spojrzała na muszlę i bursztyn, uwierzyła w tę przygodę.

4. Ćwiczenia z rymami:

a) Który wyraz nie rymuje się z pozostałymi:

aby, żaby, ~~kurę~~

sale, ale, salto

pływa, żyła, była

bure, które, szary

na, ma, tama

b) Zadaniem dziecka jest dopowiedzieć wyraz, który rymuje się z następującymi:

sam - dam

wielki

chciały

środek

duży

woda

mały

życie

raz

zrobiły

5. Polecenie do dziecka: „Podkreśl w tekście 3b zdanie, w którym jest mowa o tym, co Neptun podarował dzieciom i przepisz je do zeszytu.”

Dzień szósty

1. Nakładanie takich samych sylab na siebie.

Potnij jedną tabelę wzdłuż linii. Zadaniem dziecka jest nakładać sylaby wycięte na takie same sylaby w tabeli. Można mierzyć czas wykonania ćwiczenia. Potem powtórzyć je i porównać czasy.

Każda sylaba musi zawierać samogłoskę. Poproś dziecko, aby zakreśliło ją na czerwono w każdej sylabie. Powiedz mu, że jedna samogłoska może być sylabą, jak na przykład w wyrazach: *a-le*, *i-gła*, *E-wa*.

by	bar	ła	jed	któ	le	re
ma	po	wie	sam	du	ży	śro
dek	sy	tu	cja	ce	wi	ły
mó	ko	ła	przy	wszy	nak	wić
wo	pew	na	raz	dzo	cie	da

by	bar	ła	jed	któ	le	re
ma	po	wie	sam	du	ży	śro
dek	sy	tu	cja	ce	wi	ły
mó	ko	ła	przy	wszy	nak	wić
wo	pew	na	raz	dzo	cie	da

2. Powtórka z poprzedniego dnia.

Polecenie dla dziecka: „Wykreśl wyraz znajdujący się obok ukośnej kreski, który nie pasuje do zdania.”

Neptun w obawie o im/ich zdrowie, wynurzył okręt i podpłynął do placu/plaży. Dzieci pierwszy raz/rak w swoim życiu przeżyły takie/taką sytuację. Na koniec Neptun podarował każdemu piękną muszkę/muszlę i bursztyn.

Kiedy/Kiedyś Mela rano się obudziła, było pewna, że to wszystko jaj/jej się śniło. Dopiero, kiedy spojrzała na muszlę i bursztyn, uszyła/uwierzyła w tę przygodę.